

Allt fler patienter väntar på vård

Väntetiderna för att få vård har blivit längre och skillnaderna mellan landstingen består. För att vända utvecklingen och se till att befolkningen får vård i rimlig tid behöver landstingen och regeringen arbeta mer systematiskt och långsiktigt. Det visar en ny rapport från Myndigheten för vård- och omsorgsanalys (Vårdanalys), som följt upp den nationella vårdgarantin.

Vårdanalys har följt upp väntetiderna och i vilken utsträckning landstingen ger vård till befolkningen inom vårdgarantins tidsgränser. Uppföljningen visar att tillgängligheten till vård har försämrats de senaste åren och att det finns stora skillnader mellan landsting, vårdområden och verksamheter i hur väl vårdgarantins efterlevs.

– Att vårdgarantin inte efterlevs drabbar många patienter. År 2016 fick nästan 68 000 patienter vänta mer än 90 dagar på ett nybesök inom den specialiserade vården och nära 35 000 på operation. Det är mer än dubbelt så många jämfört med 2012, säger Åsa Ljungvall, utredare, Vårdanalys.

Det finns en flerårig obalans mellan antalet vårsökande och antalet behandlade, vilket pekar på att tillgänglighetsproblemet är större än enbart av tillfällig karaktär.

– Landstingen har ett huvudansvar och deras arbete för att tillförsäkra patienterna vård inom rimlig tid måste bli mer kraftfullt, systematiskt och långsiktigt, säger Fredrik Lennartsson, generaldirektör, Vårdanalys. Regeringen bör bidra långsiktigt till landstingens tillgänglighetsarbete med fokus på utvecklad strategisk styrning, förbättrad dialog och skarpare uppföljning – snarare än kortsiktiga statliga satsningar, fortsätter Fredrik Lennartsson.

Det finns inte någon enskild nationell lösning på problemen med långa väntetider. Landstingen måste därför utveckla sitt arbete med att följa upp och analysera vårdgarantins efterlevnad, anpassa sina åtgärder efter lokala förutsättningar och utmaningar samt se till att de genomförs i verksamheterna. Landstingen behöver också utveckla sin produktions- och kapacitetsplanering för att säkerställa att man har förmåga att möta framtida förändringar i vårdbehov.

– Det finns stor potential att korta värdköerna inom ramarna för befintliga resurser både vad gäller bemanning och ekonomi. Landstingen kan exempelvis arbeta med att förändra arbetssätten genom bättre produktions- och kapacitetsplanering, förbättrad schemaläggning och omfördelning av arbetsuppgifter, säger Fredrik Lennartsson.

Rapporten *Löftesfri garanti? En utvärdering av den nationella vårdgarantin* finns att läsa och ladda ner på www.vardanalys.se.

För mer information: Karin Engström, presskontakt
08-690 4121, karin.engstrom@vardanalys.se